

Vergaderjaar 2009–2010

21 501-32

Landbouw- en Visserijraad

Nr. 373

BRIEF VAN DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKwaliteit

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 8 december 2009

In deze brief informeer ik u over de onderwerpen die op de agenda staan van de Landbouw- en Visserijraad die op 14, 15 en 16 december 2009 plaatsvindt in Brussel en mijn inzet tijdens die bijeenkomst.

Op de agenda staan zowel landbouw- als visserijonderwerpen. In de Raad zal gesproken worden over het beschermen van proefdieren, het plaatsen van hout en houtproducten op de markt, een voortgangsrapport van de Commissie over de mogelijkheden voor dierenwelzijnsetikettering, vereenvoudiging van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB), de toekomst van het EU-plattelandsbeleid, staatssteunverzoeken van een aantal lidstaten voor het aankopen van land, de situatie op de zuivelmarkt en het beter functioneren van de voedselketen in Europa. Naast de bovengenoemde landbouwonderwerpen, zal de Raad spreken over het vaststellen van de toegestane vangsthoeveelheden en visquota voor 2010.

Ook is er een aantal diversienpunten aangemeld. De Europese Commissie zal de Raad informeren over de onderhandelingen met Rusland op veterinair en fytosanitair gebied. Het Voorzitterschap zal de Raad informeren over de verordening over de verstrekking van voedselinformatie aan consumenten. Daarnaast zal het Voorzitterschap de Raad ook informeren over de uitkomsten van de 26e conferentie van EU-Betaalorganen. Op verzoek van de Poolse delegatie zal verder de productieheffing voor suiker aan de orde komen. Zelf zal ik tijdens de Raad een terugkoppeling geven over het internationale seminar over genetisch gemodificeerde organismen (ggo's) dat ik op 25 en 26 november jl. in Den Haag heb georganiseerd.

Het is mogelijk dat er nog onderwerpen aan de agenda worden toegevoegd of juist worden uitgesteld tot een volgende vergadering.

Bescherming van dieren die voor wetenschappelijke doeleinden gebruikt worden

(Stand van Zaken/Politiek akkoord)

De Raad zal spreken over het voorstel van de Commissie voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van dieren die voor wetenschappelijke doeleinden worden gebruikt (kortweg richtlijn dierproeven). Doel is om een gemeenschappelijk standpunt te bereiken, waarmee de voorzitter mandaat krijgt van de Raad voor de finale triloog.

Dierproeven blijven nodig voor wetenschappelijk onderzoek, de ontwikkeling van geneesmiddelen en vaccins en om de schadelijkheid van stoffen voor mens, dier en milieu te onderzoeken. Bij het al dan niet toestaan van dierproeven is de afweging tussen het belang van de proef en het ongerief van het dier zeer belangrijk en zwaarwegend. De intrinsieke waarde van het dier staat bij deze afweging centraal.

De Commissie heeft in november 2008 een voorstel tot aanpassing van de huidige richtlijn gedaan, waarmee het welzijn van proefdieren binnen Europa wordt verbeterd en een gelijk spelveld voor wetenschappelijk onderzoek in Europa wordt gecreëerd. Met dit voorstel komt Europa met de minimumeisen op het niveau dat in Nederland, het Verenigd Koninkrijk, Zweden en Frankrijk gebruikelijk is. Nieuw in deze richtlijn is de projectbeoordeling vooraf, waarbij de afweging wordt gemaakt tussen het belang van de proef en het ongerief van het dier. Dit is in de Nederlandse wetgeving en praktijk verplicht. Het verplicht gebruik van beschikbare alternatieven is in Nederland al wet. Dat komt nu ook in deze richtlijn. Meer openheid over dierproeven is een breed gedragen wens (politiek, wetenschappers, proefdierdeskundigen en activisten). Met dit voorstel lijkt een goede balans gevonden te zijn tussen bruikbare en begrijpelijke informatie in een maatschappelijk debat aan de ene kant, en het beschermen van privacy en veiligheid van onderzoekers en proefdierinstellingen aan de andere kant. Uw Kamer heeft met de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over het kabinetsstandpunt gesproken (Tweede Kamer, 2009–2010, 30 168, nr. 12 en nr. 15).

Een van de knelpunten voor Nederland in het voorstel van de Commissie was een te strikte beperking van het mogelijk gebruik van niet-humane primaten (NHP). Dat vormde een te grote belemmering voor fundamenteel onderzoek en onderzoek dat kan bijdragen aan kennis over niet levensbedreigende aandoeningen bij de mens. De minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft hierover naar aanleiding van het genoemde Algemeen Overleg Dierproeven uw Kamer een nadere toelichting gestuurd (Tweede Kamer 2009–2010, 30 168, nr. 16) Ook was de Commissie naar het oordeel van Nederland te ambitieus in het stellen van data waarop alleen nog maar primaten in het onderzoek worden betrokken die zelf nakomelingen zijn van in gevangenschap gefokte dieren. De ambitie blijft in het huidige compromis, waarbij de Commissie binnen vijf jaar een haalbaarheidsstudie naar die data moet uitvoeren, met de nadrukkelijke aandacht voor de effecten op de diergezondheid en het dierenwelzijn.

Het voorliggende compromis voorziet in de mogelijkheid om bestaande nationaal strengere maatregelen met betrekking tot dierenwelzijn te handhaven. Nu deze zwaarwegende punten zijn opgelost, kan Nederland instemmen met de voorgestelde compromistekst.

Voorstel voor een verordening marktdeelnemers hout en houtproducten

(Politiek akkoord)

Het voorzitterschap voorziet in een politiek akkoord in eerste lezing over het Voorstel voor een verordening tot vaststelling van de verplichtingen van markt-deelnemers die hout en houtproducten op de markt brengen. De Commissie heeft op 17 oktober 2008 deze verordening gepresenteerd. Het voornaamste doel van dit voorstel is om het bestaande beleidskader van de EU aan te vullen en te versterken en de internationale bestrijding van illegale houtkap en de daarmee samenhangende handel te ondersteunen. In dit voorstel worden marktdeelnemers verplicht om het risico dat illegaal gekapt hout en producten daarvan op de markt worden gebracht tot een minimum te beperken. Het voorstel is toegespitst op het moment waarop hout en houtproducten voor de eerste keer op de communautaire markt worden gebracht, ongeacht de oorsprong ervan. Het voorstel is gebaseerd op het beginsel van de toepassing van zorgvuldigheidseisen: dit houdt in dat de betrokken marktdeelnemers een stelsel van zorgvuldigheidseisen moeten toepassen. Marktdeelnemers kunnen ofwel hun eigen stelsel ontwikkelen, ofwel vertrouwen op een erkend stelsel van zorgvuldigheidseisen. Het voorstel voorziet in de erkenning van door toezichthoudende organisaties ontwikkelde stelsels van zorgvuldigheidseisen. Overigens worden hout en houtproducten die zijn voorzien van een FLEGT- of CITES-vergunning voor de toepassing van deze verordening als legaal beschouwd.

Zoals ik in de Raden van januari, juni en november van dit jaar reeds heb aangegeven, streef ik naar een internationaal verbod en daarmee ook in Europees verband op de handel in illegaal hout. Mijn inzet in Europa en via Europa is erop gericht om ervoor te zorgen dat niet langer illegaal hout wordt gekapt of verhandeld en dat daarmee ook een belangrijke stap wordt gezet in de richting van duurzaam bosbeheer. Een verbod is hiervoor het meest geëigend. Mijn inzet is dat het huidige voorstel versterkt dient te worden met een verbod op de handel in illegaal hout, mits dit handhaafbaar is, in lijn is met FLEGT en niet strijdig met de WTO-regelgeving. De Juridische Dienst van de Raad zal hiertoe op mijn verzoek een nader advies uitbrengen in de voorbereiding van de Raad.

Vereenvoudiging van het GLB

(Gedachtewisseling)

In vervolg op de in mei jl. aangenomen Raadsconclusies over het voortgangsverslag over de vereenvoudiging van het GLB, zal de Raad opnieuw van gedachten wisselen over dit onderwerp. Net zoals veel andere lidstaten acht Nederland een verdere vereenvoudiging van het GLB noodzakelijk. Daarbij is intensieve samenwerking tussen de lidstaten en de Commissie van groot belang om de doelstelling van de Commissie te bereiken om in 2012 de administratieve lasten met een kwart te hebben verminderd.

In het kader van de health check van het GLB hebben de lidstaten en de Commissie gezamenlijk al een aantal vereenvoudigingen kunnen doorvoeren. Voor de nabije toekomst zijn er met name mogelijkheden op het gebied van de directe betalingen. Begin dit jaar heeft Nederland, samen met elf andere lidstaten, een paper opgesteld met 39 concrete vereenvoudigingsvoorstellen voor diverse onderdelen van het GLB.

Op 16 november 2009 heeft de Commissie de uitkomsten van haar analyse en onderzoek van de 39 vereenvoudigingsvoorstellen gepubliceerd (SEC(2009)1601 final). De Commissie geeft daarin aan dat zij een

positief gevolg kan geven aan het merendeel van de onderzochte voorstellen. Voor sommige voorstellen zal dit in een enigszins aangepaste vorm plaatsvinden. Ik ben verheugd met deze uitkomst. De Commissie komt Nederland in belangrijke mate tegemoet, met name op het punt van de vervolgccontroles bij kleine overtredingen. In het licht van de komende discussie over de toekomst van het GLB na 2013, zal verdere vereenvoudiging van het GLB moeten worden opgepakt.

Ik blijf inzetten op verdere concrete vereenvoudiging van alle onderdelen van het GLB en vind dat lidstaten een belangrijke taak hebben in het aandragen van concrete ideeën en voorstellen voor vereenvoudiging. Deze inzet werd opnieuw bevestigd tijdens de Conferentie van Directeuren van EU-betalorganen van oktober 2009 in Visby (Zweden). Op voorstel van Nederland is afgesproken dat de Directeuren van de betaalorganen halfjaarlijks wordt gevraagd met concrete vereenvoudigingsvoorstellen te komen, die vervolgens in de Raad met een reactie van de Commissie worden geagendeerd.

Toekomst EU-plattelandsbeleid (tweede pijler GLB) *(Beleidsdebat)*

Het Zweedse voorzitterschap heeft een discussie over de toekomst van het EU-plattelandsbeleid geagendeerd voor de Raad. De discussie wordt gevoerd aan de hand van twee vragen van het voorzitterschap:

- Welke uitdagingen zijn het belangrijkste voor de Europese landbouw en platteland?
- Welke wijzigingen zijn daarvoor nodig in de uitvoering van het plattelands-beleid, en welke wijzigingen zijn nodig om het beleid eenvoudiger, doel-gerichter en effectiever te maken?

Mijn inzet in de discussie over de toekomst van het GLB in het algemeen, inclusief het plattelandsbeleid, is vastgelegd in de «Houtskoolschets Europees Landbouw-beleid 2020» die de Ministerraad op 12 september jl. vaststelde. Daarin staat aangegeven dat, volgens Nederland, het toekomstige Europees landbouwbeleid in dienst moet staan van de versterking van de concurrentiekracht en markt-oriëntatie van de agrarische sector, die duurzaam en veilig produceert en die tevens maatschappelijke waarden levert die niet via de markt beloond worden. Dit wordt vertaald in een systeem met drie hoofddoelen:

- versterken van de concurrentiekracht en duurzaamheid;
- beloning van instandhouding van een basiskwaliteit in maatschappelijk waardevolle gebieden;
- extra betalingen voor maatschappelijke diensten en ondersteuning van groen/blauwe diensten.

De Houtskoolschets beschrijft de doelen waarvoor het GLB moet worden ingezet: «Op basis van de uitdagingen waarvoor we mondiaal en in Europa staan, zou naar de mening van het kabinet de volgende pijlers/maatschappelijke waarden centraal moeten staan: voedselzekerheid, voedselveiligheid en -kwaliteit, landschap, natuur, milieu (bodem, water, lucht, klimaat) en dierenwelzijn/diergezondheid.» Bij de Health Check van het GLB heeft de Commissie een aantal nieuwe uitdagingen benoemd, waaraan het extra geld voor plattelandsbeleid besteed moest worden. Dit zijn: waterbeheer, biodiversiteit, klimaatverandering, hernieuwbare energie, innovatie ten behoeve van deze vier onderwerpen, en herstructurering van de melkveehouderijsector. Deze nieuwe uitdagingen komen deels overeen met de maatschappelijke waarden die volgens de Houtskoolschets centraal zouden moeten staan.

Staatssteun voor de aankoop van landbouwgrond (Besluit)

De Raad zal een besluit nemen over de verzoeken van de Hongaarse, Letse, Litouwse en Italiaanse delegatie om aflopende overgangsregelingen, die het mogelijk maken staatssteun te verlenen aan kleine familiebedrijven voor de aankoop van landbouwgrond, te verlengen tot het einde van 2013. De lidstaten motiveren de verzoeken door aan te geven dat de combinatie van de ongunstige bedrijfsstructuur in de landen veel boerenfamilies verhindert hun leefomstandigheden te verbeteren.

In beginsel is Nederland niet enthousiast over verzoeken om staatssteun. In de afgelopen drie jaar zijn er vergelijkbare verzoeken gedaan door Cyprus, Roemenië en Polen die uiteindelijk hebben kunnen rekenen op unanieme goedkeuring van de Raad. Afhankelijk van de nog te verstrekken informatie van de vier betreffende landen in de aanloop naar de Raad, zal ik mijn definitieve standpunt over hun verzoeken bepalen.

Rapport van de Commissie over de zuivelmarkt (Presentatie)

Tijdens de Raad zal de Commissie haar kwartaalrapport presenteren over de situatie op de zuivelmarkt. Net als in de Landbouwrapport van oktober zal de Commissie ingaan op vraag, aanbod, prijzen, export, en genomen markt-maatregelen in het afgelopen kwartaal. Het rapport is op dit moment nog niet beschikbaar.

Ik heb mij in de afgelopen periode, net als de Commissie, zorgen gemaakt over de moeilijke situatie op de zuivelmarkt, zonder uit het oog te verliezen dat de (middel)lange termijnperspectieven positief zijn en blijven. De zuivelmarkt is inmiddels aangetrokken en de zuivelnoteringen zitten weer sterk in de lift. In Nederland zijn de noteringen ten opzichte van het dieptepunt begin dit jaar met 40% (melkpoeder) tot 79% (weipoeder) gestegen. Deze ontwikkeling heeft zich met een zekere vertraging vertaald in een betere melkprijs voor de melkveehouders. De stijging van de marktprijzen heeft tot gevolg gehad dat de export-restituties voor zuivelproducten weer op nul zijn gezet en dat er geen interventie meer plaatsvindt van boter en magere melkpoeder.

Ook bevinden de melkprijzen zich in Nederland weer op een niveau dat de afgelopen jaren heel gebruikelijk was.

Ik ben positief over het feit dat de Commissie aangeeft op de ingeslagen koers van jaarlijkse quotumgroei voort te willen gaan, conform de onderhandelings-uitkomsten van de health check. Quotumreductie of uitstel van de afgesproken quotumgroei worden naar mijn oordeel door de Commissie terecht uitgesloten. Dat is evenzeer van belang omdat in Nederland nog steeds geen sprake is van de nagestreefde zachte landing van de quotering op weg naar 2015. Ik vind het daarom van groot belang dat de Commissie de zachte landing goed blijft monitoren en zo nodig voorstellen doet voor een verdere verhoging van de melkquota in de komende jaren.

Mededeling over het beter functioneren van de voedselketen in Europa

(Presentatie van de Commissie)

De Commissie zal haar Mededeling over het verbeteren van het functioneren van de voedselvoorzieningsketen in Europa presenteren. Dit is een vervolg op eerdere Mededelingen, gericht op het verbeteren van het functioneren in de praktijk van de interne markt en agrarische ketens, in het

bijzonder Mededelingen over de stijging van de voedselprijzen sinds medio 2007 tot begin 2008 en de daarop-volgende daling van de prijzen (COM(2008) 321 en COM(2008) 821). Een opvallend fenomeen is de vertraging van ongeveer zes maanden waarmee de prijsdaling van agrarische grondstoffen heeft doorgewerkt in de prijzen van de levensmiddelenindustrie en een even lange periode voordat de daling zichtbaar werd in de voedselprijzen voor consumenten. De voorgestelde maatregelen beogen oneerlijke praktijken en misbruik van onderhandelingsmacht te voorkomen, de transparantie te vergroten en concurrentie te bevorderen.

Voor de verdere inhoud van deze Mededeling verwijs ik u naar het BNC-fiche over deze Mededeling, dat u voor aanvang van het AO zal ontvangen.

Ik onderschrijf de benadering van de Commissie. De verdienste van de Mededeling is dat het een integraal beeld schetst en een Europees kader biedt. Beter functionerende en meer transparante agroketens zijn in het belang van de consument. Ze dragen ook bij aan versterking van de (internationale) concurrentiepositie van de agrofoodsector als geheel en de ondernemers die de keten dragen: primaire producenten (eveneens in derde landen), toeleveranciers, verwerkers, handelaren, distributeurs en retailers. De maatregelen dienen in de verdere uitwerking, behalve op bijdragen aan verbetering van de werking van de markten, ook getoetst te worden op hun bijdrage aan en gevolgen voor duurzaamheidsaspecten, de relatie tussen voeding en gezondheid en de gevolgen voor markttoegang voor ontwikkelingslanden.

Het goed functioneren van de markten voor agrarische grondstoffen en voedsel is ook van belang in het kader van het discussie over de toekomst van het GLB. Voor Nederland met zijn open economie is een Europees kader dat onbepaalde markttoegang door de gehele Unie verzekert van groot belang. Ik ondersteun daarom het streven om concurrentie en concurrentiekracht en verdere integratie van de markten in Europa te bevorderen.

Ten aanzien van de voornemens tot het vergroten van transparantie geeft de Commissie onder meer aan het systeem voor monitoren van prijzen dat in 2007 is opgezet verder te willen ontwikkelen in samenwerking met de nationale statistische instellingen. De vorm en omvang van de administratieve lasten die voortvloeien uit het monitoren van prijzen zullen in verhouding moeten staan tot de te bereiken doelen en bepalen daarmee mede de uiteindelijke beoordeling van de proportionaliteit. Meer transparantie in de handelsketen op de interne markt zal ook bijdragen aan een eerlijker level playing field voor derde (ontwikkelings)-landen die hun producten naar de EU exporteren.

Tot slot sta ik positief ten aanzien van de Commissievoorstellen gericht op het voorkomen van oneerlijke handelspraktijken en misbruik van verschillen in onderhandelingsmacht. De voorgestelde uitwisseling van informatie en «best practices» en het ontwikkelen van modelcontracten als voorbeelden kunnen hieraan bijvoorbeeld een bijdrage leveren.

Ik zal de Commissie vragen naar de financiële gevolgen van de toekomstige voorstellen. Bij de verdere uitwerking van de voorstellen zal ik de financiële gevolgen nader beoordelen.

Rapport over de mogelijkheden voor dierenwelzijnslabeling (Presentatie)

Tijdens de Raad zal de Commissie het rapport over etikettering van dierenwelzijn presenteren. Uit het rapport van de Commissie blijkt dat etikettering van dierenwelzijn, gebaseerd op wetenschappelijke kennis en geharmoniseerde eisen, consumenten in staat stelt om bewuste beslissingen te nemen bij het kopen van dierlijke producten. Hierdoor worden primaire producenten in staat gesteld om de meerkosten van het bovenwettelijk verbeteren van dierenwelzijn te vermarkten. De Commissie stelt de vraag of dit doel het beste kan worden bereikt door etikettering (op basis van publieke of private normen), informatiecampagnes of een combinatie van beide.

Het rapport bevat geen beleidsvoorstellen, maar dient als discussiedocument. Op basis van een discussie tussen de Raad, de Commissie en het Europees Parlement kan de Commissie beleidsopties voorbereiden. Dit betekent dat concrete Europese verplichte/vrijwillige initiatieven voor etikettering nog enige tijd op zich laten wachten.

Het stimuleren van de consumentenvraag naar welzijnsvriendelijke producten is een onderdeel van het coalitieakkoord van het kabinet. In de Nota Dierenwelzijn heb ik aangegeven dat ik mij inspan voor etikettering van dierenwelzijn op Europees niveau. Etikettering en informatiecampagnes kunnen zinvolle instrumenten zijn om de consument te stimuleren tot een duurzaam aankoop-gedrag van dierlijke producten. Ik verwelkom het rapport van de Commissie met de bijhorende impact assessment. Ik hecht er waarde aan dat er een goed vervolg komt op dit rapport, zodanig dat de Commissie concrete beleidsopties kan voorbereiden. Het is op dit moment nog onduidelijk op welke wijze de discussie tussen Commissie, Europees Parlement, de Raad en het Europees Economisch en Sociaal Comité (EESC) op basis van het rapport zal plaatsvinden. Ik ben van mening dat de Commissie initiatief moet nemen voor een dergelijke discussie.

Het is wenselijk dat de Commissie uitleg geeft hoe zij deze discussie zal organiseren. Daarbij is het te verwachten dat dit onderwerp zal worden opgepakt, zodra de nieuwe Commissie is aangetreden. Mijn inzet is erop gericht om via etikettering en informatiecampagnes een stimulans te geven aan de toestand-koming en consumptie van diervriendelijke producten.

Vaststellen van de toegestane vangsthoeveelheden en visquota voor 2010

(Politiek akkoord)

De Raad zal de toegestane vangsthoeveelheden (total allowable catches – TAC's) voor de communautaire visbestanden voor 2010 vaststellen, alsmede het toegestane niveau van visserij-inspanning. De vangstadviezen van de International Council for the Exploration of the Sea (ICES) vormen de basis voor deze voorstellen. In de voorstellen moeten de resultaten worden verwerkt van onderhandelingen met derde landen en regionale visserijorganisaties, waarbij met name de onderhandelingen met de kuststaten (EU, Noorwegen en FaerOer) en met Noorwegen van belang zijn. In kuststatenverband is het voorlopig niet gelukt afspraken te maken over het beheer van makreel.

Voor Nederland zijn de belangrijkste bestanden haring, makreel, schol, kabeljauw (alle in gezamenlijk beheer met Noorwegen), tong, horsmakreel, blauwe wijting en een aantal geassocieerde bestanden (bijvangst bij de schol- en tongvisserij), zoals bijvoorbeeld tarbot en griet.

Voor de voor Nederland belangrijke visserij op tong, wordt volgens de regels van het meerjarenplan voor 2010 een TAC van 14 100 ton voorgesteld (in 2009 14 000 ton). Voor de overige platvissoorten, de zogenaamde geassocieerde soorten, stelt de Commissie TAC-verlagingen van 15 procent voor. Voor horsmakreel stelt de Commissie een status quo van de TAC voor. Tevens wordt voorgesteld de beheergebieden voor dit bestand in overeenstemming te brengen met de door ICES gehanteerde zones. Ten aanzien van blauwe wijting wordt, in overeenstemming met de afspraken in het kader van de North East Atlantic Fisheries Commission (NEAFC), een TAC-verlaging van 590 000 ton naar 540 000 ton voorgesteld. Naast aanpassingen in de toegestane vangsthoeveelheden stelt de Commissie op basis van het kabeljauwherstelplan en het meerjarenplan voor tong en schol verlagingen van de toegestane visserij-inspanning (aantal zeedagen) voor. In het voorstel van de Commissie geldt zowel voor de kabeljauwvisserij als voor de boomkorvisserij op platvis een verlaging van 13,3 procent.

De onderhandelingen met Noorwegen over de gedeelde bestanden in de Noordzee zijn nog niet afgerond. Het onderhandelingsproces verloopt tot nu toe moeizaam. In de onderhandelingen staan het beheer van het makreelbestand in de Noordoost-Atlantische Oceaan en de toegangsbeperkingen tot de wateren van de kuststaten centraal. Over het beheer van dit bestand is in de recente bijeenkomsten van de «coastal states» (Noorwegen, FaerOer, EU) geen overeenstemming bereikt. Verder wordt onderhandeld over de vaststelling van de vangsthoeveelheden voor de gezamenlijk met Noorwegen beheerde bestanden, de balans met betrekking tot de uitruil van visserijmogelijkheden tussen de Gemeenschap en Noorwegen en het onder gezamenlijk beheer brengen van een aantal additionele visbestanden, waaronder het voor Nederland belangrijke horsmakreelbestand.

Nederland streeft naar een evenwichtig beheer dat biologisch verantwoord is en rekening houdt met de meerjarenbenadering en de sociaal-economische belangen van de Nederlandse vloot op de korte en (middel-) lange termijn. Ten algemene steunt Nederland de aanpak van de Commissie. Het beheer van de bestanden vindt steeds meer op basis van meerjarenafspraken plaats, hetgeen een versterking van het beleid is. Met de voorgestelde TAC-verlagingen van 15 procent voor de geassocieerde bestanden, zoals tarbot en griet, stemt Nederland niet in. Voor deze verlaging is geen wetenschappelijke onderbouwing. In combinatie met de hogere TAC's voor tong en schol leiden dergelijke verlagingen bovendien tot discards. Nederland bepleit voor de geassocieerde bestanden een status quo in de TAC's.

De toegestane vangsthoeveelheden voor schol en tong in de Noordzee moeten gebaseerd zijn op het meerjarenplan voor deze bestanden. Nederland gaat er dan ook van uit dat de TAC voor de Noordzeeschol, welke gezamenlijk met Noorwegen wordt vastgesteld, op een niveau van 63 825 ton uitkomt. Over een herziening van de indeling van de beheergebieden voor horsmakreel zou tegelijkertijd met besluitvorming over het beheerplan voor dit bestand moeten worden besloten. Besluitvorming over het beheerplan is voor volgend jaar voorzien. Indien de herindeling niet ten koste gaat van de vangstmogelijkheden voor de Nederlandse vissers, kan Nederland met die herindeling instemmen.

Ten aanzien van het niveau van visserij-inspanning in 2009 kan Nederland instemmen met de voorgestelde verlagingen van de visserij-inspanning met 13,3 procent voor de Noordseekabeljauw. Deze zijn in overeenstemming met het kabeljauwherstelplan. Nederland is van mening dat de Commissie de korting voor de platvisvisserij niet op basis van de voorge-

schreven systematiek heeft berekend en acht op basis van het meerjarenplan voor tong en schol een lagere korting van ongeveer 10 procent noodzakelijk.

Bij de onderhandelingen met Noorwegen blijft de Nederlandse inzet gericht op het bereiken van een overeenkomst met Noorwegen waarin ook de belangen van de Nederlandse visserij tot hun recht komen. Meer specifiek aan de orde voor Nederland zijn de vaststelling van de Noordzeeschol-TAC in overeenstemming met het meerjarenbeheerplan en de overdrachten tussen de EU en Noorwegen van Noordzeeschol en -blauwe wijting. Met name ten aanzien van de overdracht van blauwe wijting van de EU aan Noorwegen is Nederland van oordeel dat deze – zeker gelet op de grote TAC-daling voor dit bestand – substantieel lager moet liggen dan in 2009. De visserij op dit bestand is van belang voor de Nederlandse pelagische visserijsector. Ten aanzien van het makreelbeheer is Nederland van oordeel dat over dit bestand meerjarige afspraken tussen de kuststaten gemaakt moeten worden. De huidige situatie met autonoom vastgestelde vangstquota door IJsland, Noorwegen en mogelijk ook de FarOer, gaat ten koste van een verantwoord beheer van het makreelbestand.

Diversen

Onderhandelingen met Rusland op veterinair en fyto-sanitair gebied

(Informatie van de Commissie)

De Commissie zal de Raad informeren over de huidige stand van zaken in de continue voedselveiligheidsdiscussies met Rusland die de handel in dierlijke producten, groenten en fruit vanuit de EU-Lidstaten betreffen. Nederland is een belangrijke exporteur van deze producten naar Rusland, de grootste als het gaat om groenten en fruit (circa € 400 miljoen per jaar). De onderhandelingen zijn al een aantal jaar gaande en verlopen moeizaam. Rusland is niet tevreden over de mate waarin Europese producten voldoen aan Russische voedselveiligheidsnormen die afwijken van de Europese en sanctioneert exporteurs. Tegelijkertijd wordt gewerkt aan harmonisatie van die normen. Dit harmonisatietraject is net gestart en verloopt constructief.

Het is in het belang van de omvangrijke Nederlandse export (en ook die van andere lidstaten) dat de door Commissie gemaakte afspraken gepaard gaan met gedetailleerde afspraken die het aanvechten van door Rusland geclaimde overtredingen mogelijk maken.

Verordening Verstrekking voedselinformatie aan consumenten

(Informatie van het voorzitterschap)

Tijdens de Raad van zal het voorzitterschap de Raad informeren over de Conceptverordening Voedselinformatie aan consumenten. De basis van de Verordening is de samenvoeging van de richtlijnen over etikettering van voedingsmiddelen en de voedingswaarde van levensmiddelen. Het voorstel regelt dat consumenten op goed leesbare en begrijpelijke wijze de essentiële informatie krijgen die zij nodig hebben om doordachte aankoopkeuzes te maken. Nederland ondersteunt dit voorstel. Het wordt gezien als een belangrijke bijdrage aan de interne markt en het vrije verkeer van voedingsmiddelen binnen de EU. Aanvankelijk was vereenvoudiging van etikettering, en daarmee ook de vermindering van de administratieve lasten, de insteek van de nieuwe Verordening. Gaandeweg zijn onder het motto van het verhogen van het niveau van consumentenbescherming en «consumentenrechten» nieuwe artikelen toege-

voegd. Verlichting van lasten is in potentie aanwezig, maar wordt door deze aanvullende verplichtingen tenietgedaan. «Etikettering van voedingsmiddelen» is een van de prioritaire vereenvoudigingsdomeinen als onderdeel van het EU-actie-programma ter vermindering van de regeldruk voor bedrijven met 25 procent in 2012. Een heikel punt in de Verordening is de strakke definitie van niet-voorverpakte producten, wat leidt tot extra lasten voor de ambachtelijke sector.

Ik vind het belangrijk dat consumenten de benodigde informatie over levensmiddelen krijgen, zodat ze in staat zijn hun eigen gezondheid te beschermen. Deze informatieverstrekking mag echter niet leiden tot onnodige verhoging van administratieve lasten voor het bedrijfsleven. Het moet voor zowel de consument als bedrijfsleven werkbaar blijven. Ik ben voorstander van eenvoudige etikettering en juich innovatie toe. Door informatie over levensmiddelen op een andere manier aan te bieden dan via het etiket, kan de administratieve last voor het bedrijfsleven worden verminderd. Verder is het voor de levensmiddelenindustrie van groot belang dat alle eisen op de Europese markt hetzelfde zijn.

Afschaffing productieheffing suiker

(Verzoek Poolse delegatie)

Polen heeft aangekondigd onder «diversen» de wens aan de orde te stellen om de productieheffing (12 euro per ton quotumsuiker per jaar) af te schaffen aangezien de kosten van de marktordening voor suiker vanaf 2010 tot nul zullen zijn gedaald.

Traditioneel ligt aan de suikermarktordening de zelffinancieringsgedachte ten grondslag. Daartoe is al enkele decennia geleden de productieheffing ingesteld. Doel van de opbrengsten van de productieheffing was om de kosten van het suikerbeleid (uitvoerrestitutie-, interventie- en afzetsteunuitgaven) te dekken.

Sinds de nieuwe suikermarktordening in werking is getreden, zijn de uitgaven, die met het beleid zijn gemoeid, geleidelijk gedaald. In de begroting voor 2010 is zelfs helemaal geen bedrag meer opgenomen voor deze marktordening. Dat is de reden dat Polen zal vragen om een afschaffing van de 12 euro per ton quotum-suiker die in de regeling is opgenomen en in beginsel tot 2015 jaarlijks zal moeten worden afgedragen.

Ik zal het Poolse verzoek aanhoren.

Conclusies 26e conferentie van Directeuren van EU-betalorganen

(Informatie van het voorzitterschap)

Van 5–7 oktober 2009 vond in Visby (Zweden) de 26e Conferentie van de Directeuren van de EU-betalorganen plaats. De Conferentie richtte zich op de uitwisseling van ervaringen met de implementatie van het systeem van identificatie van landbouwpercelen, de uitvoering van het stelsel van de randvoorwaarden en de administratieve gevolgen van de health check. Knelpunten in de uitvoering werden in aanwezigheid van de Commissie besproken met als oogmerk verdere vereenvoudiging en stroomlijning van EU-regelgeving. Het voorzitterschap zal de conclusies van de jaarlijkse Conferentie van Directeuren van EU-betalorganen, zoals gebruikelijk, ter informatie voorleggen aan de Raad. Verwacht mag worden dat de bespreking van dit onderwerp tezamen met het agendapunt «vereenvoudiging GLB» zal worden opgenomen. Volledigheidshalve verwijs ik daarom naar mijn eerder in deze brief over dat onderwerp geschetste inzet.

Internationale Conferentie over genetisch gemodificeerde organismen in Europese Landbouw en Voedselproductie (Den Haag, 25–26 november 2009)

(Verzoek Nederlandse delegatie)

Op 25 en 26 november heb ik samen met minister Cramer in Den Haag een internationale conferentie gehouden over genetisch gemodificeerde organismen (ggo's) in de Europese landbouw en voedselproductie. Meer dan 250 deelnemers van binnen en buiten Europa participeerden in de conferentie. Onder hen vertegenwoordigers van overheid, industrie, wetenschap en belangenorganisaties. Het doel van de conferentie was het vinden van wegen om de huidige impasse in het Europese toelatingsbeleid voor ggo's te doorbreken.

Uitgangspunt was het Nederlandse voorstel dat in maart 2009 aan de Landbouw- en Milieuraad is gepresenteerd, waarbij de autorisatie van ggo's op basis van de wetenschappelijke risicobeoordeling op Europees niveau gehandhaafd blijft, maar een nationale bevoegdheid wordt gecreëerd voor een besluit over teelt op het eigen grondgebied. Daarnaast werd van gedachten gewisseld over mogelijke sociaal-economische aspecten van het gebruik van ggo's in de Europese landbouw en voedselproductie. Tijdens de conferentie vond een besloten ministeriële tafelronde plaats waaraan ministers en vertegenwoordigers van de EU-lidstaten (zowel Landbouw als Milieu) en de Commissie deelnamen. Deze sessie had tot doel steun te ontwikkelen bij de andere EU-lidstaten voor het Nederlandse standpunt en invloed uit te oefenen op de politieke agenda voor het Europese debat dat in 2010 zal plaatsvinden.

In de conferentie werd brede steun uitgesproken voor het Nederlandse voorstel om een nationale bevoegdheid voor teelt te creëren. Een tweede onderdeel betrof de discussie over sociaal-economische aspecten bracht verschillende visies aan het licht. De Europese Commissie benadrukte dat indien deze aspecten een rol zouden moeten spelen, het in ieder geval moet gaan om objectieve en verifieerbare criteria, die passen binnen bestaande internationale overeenkomsten.

Tijdens de Raad zal ik de resultaten van de internationale conferentie over ggo's presenteren en bij de Commissie aandringen om snel met een voorstel te komen om een nationale bevoegdheid voor besluitvorming over teelt te creëren. Ook kunnen de conclusies van de internationale conferentie worden gebruikt in het Europese debat over sociaal-economische aspecten van het gebruik van ggo's.

Lunchbijeenkomst: toekomstig gemeenschappelijk beleid voor diergezondheid en -welzijn

Tijdens de Raad zal het Zweedse voorzitterschap een lunch organiseren over diergezondheid en -welzijn. Op dit moment is niet bekend wat de precieze insteek van het Zweedse voorzitterschap zal zijn. Ik zal mijn inbreng baseren op de Nota Dierenwelzijn.

De minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
G. Verburg